

ARNANUN PINIAQHIMADJUTIKHANI AITTUUTINI MALIKTAKHAT UUKTUUTILU MALIKTAKHAIT UUKTUQTUNUN

1. Pijumajun uuktuqtuq akhuuqtaujuun uqaqatigilugu Inulirijiit Havagviani havaktia uqaqatigilutu apiqhuutigiluguluuniit Arnanun Piniaqhimadjutikhani Aittuutini Pinahuaruti:

Qataujakkut-titiqqivia: socialadvocacyinitiatives@gov.nu.ca

**Arnakallak Building, No. 224
P.O. Box 1000, Station 1240
Iqaluit, Nunavut
X0A 0H0**

Kajumiktukkut: 867-975-5298

2. Uuktuutit piniaqtun aulahimmaqtukkut titirakkut aajjiliuqhimajumik uvuunaluunniit qaritaujakkut-titiqqidjutikkut kajumiktukkulluunniit.
3. Uuktuqtut ilitturipkaqtauniaqtun uuktuutit pihimajauliqqata.
4. Uuktuutit piliuqtauttaaqtun Inuktut, Inuinnaqtun, Qablunaatun Uiuitulluunniit.

PINAHUARUTIMI TIKIUTIJUMANIIT

Pidjutaa uumani Arnanun Piniaqhimadjutikhani Aittuuti imaatin akhuuqhaidjuti arnarnun hakugikhaidjutiunirnun Nunavunmi. Turaangania unaujuq tunihinikkut maniliqtutikhanik havaktakhanun akhuuqhaidjutikhani arnani hivulliuqtunikkut ajuiqhimajakhanik, havaliqtaarnirnun, piangaijarnirnun inmikkut-pijaarutikkut, inuuhirittiarnirnun, imikkut-pittaarutikkut, pitquhikkullu qaujihimanirnun.

PITTAACQTUT UUKTUQTUT

Pittaacqtut uuktuqtut ilaujukhat inuit, nunallaani maniliungittun timiqutit, ukuallu haamlatkunni havagviit taapkuat hivulliuqtun tadja havagutini tuniudjutinik ***aularaanginnaqtunik*** havagutinik arnanun arnaruhinullu imaaluunniit piliuqtun ***nutaanik*** piniaqhimadjutikhani turaangaapugin kitunik iharigijaujun arnanun arnaruhinullu.

PITTAACHTUQ HAVAKTAKHAT

Pittaacqtut havaktakhat ilaqaqtaaqtun, kihimi kikliqangittun hapkununga:

- 1) Ajuiqhaiviit piliuqtun qaujihimadjutikhanun kangiqhihimajutinun ihumagijaujunun atuqhimagjun arnanin, ikajuqtaillu arnat pijaami ikajuutikhanun havagutinun.
(Imaakiaq, angajuqqaaangunikkut pinahuarutinun, munarinirnun ihumaaluutinun mihingnautinullu.)
- 2) Piniaqhimadjutit pipkaidjutit arnanun uuktuitikhanun ajuiqharutinun, havaakkut pivallialiurnirnun piliurnikkulluunniit pitquhikkut ajuiqhimadjutinunk, ukunungaluunniit havaakhanun uktuqvikhuanun. *(Imaakiaq, havakhanun-upalungaiqimanirnun pinahuarutit, havaakhaqhiurutikkut titirautiit, ikajuqtaudjutikhanun pinahuarutinun, aallallu.)*
- 3) Ajuiqharviit ukuallu nunami-tunnganiqaqtuni hulidjutikhat ajuiqharutiujun inuuhikkut ajuiqhimajakhanik, hivulliurutikhanik, inmikkut-pittaarutikkut, pitquhikkut qaujihimaniq, inuuhirittiarutikkullu. *(Imaakiaq, miqhurnikkut hanalutiliurnikkut pinahuarutini, iganikkut pinahuarutit, anguniarnirnullu ajuiqhimaniit, aallallu.)*

Inulirijikkut Havagvia maniliqtuitikhaqaqtuq hailihimajun ukununga mikijunun nunallaami-tunngaviqaqtunun havaktakanun. **Havaktakhat avatqulimaitaa \$20,000.**

Uktuqtun uqaqatigijauttaaqtun aallanik ilitturipkaidjutikhanik naunaijautikhanikluunniit tukhirutini.

PITTAACHTUN ALIKTAKHAT

- Tamajakhat ukununga havaktakhani-tunnganiqaqtun piniaqhimadjutini (imaakiaq, miqhurnirnun, anguniarnirnu, iganirnun aallanullu.)
- Atuqtakhat/ingilrutikhat uvani nunami-tunnganiqaqtuni pinahuarutini, (imaakiaq, sikiituut/Haantait aturutinik akiqaqtunik, tupinik aturutit akiqaqtunik, Hiurjungnik, aallaniklu.)
- Tamuagakhat/niqqainait
- Akiliuhiat/akilirutait inirnikhanun
- Aajiliurutait, titiqqat, makpiraat, aallallu.
- Aulapkaijiup akiit
- Aturutikkut akiit pidjutilgit ukunani pipkainirnun Arnait miitirutainnun

Ilihimalutin: akiit piqpiarutikhaqaqtun pidjutilginun tukhiqtauhimajumi havaktakhami atuqtaujukhaqlu iluani hivituniani naunaijaqhimagumi.

PILIMAITTUN AKILIQTAKHAT

- Angijut havaktakhat
- Ingilrutit munaridjutikkullu akiit
- Niuvirutait hunakhanik pikhainnun niqitarvingnun nirijaqtuqvingnulluunniit akiittunun
- Hulidjutikanun nunarjuami Kanadamiluunniit humi

NAUNAIJAINIQ MALIKTAKHANILU

Uuktuutit ihivriuqtauniaqtuqn uumannga ihivriuqhinikkut katimajiinnin niriqtauhimajun Aulapkaijimin Inulirijikut Havagvianin. Uuktuqtup pijaarnirit pidjutigijaangini ihivriurutit qanuriniit ihumaliurutauniaqtut pihimalugit kangiqhitjudaitigut tujuqtaujut tukhiutimingni.

Tamna ihivriuqtijuut katimayiit hivajagiaqaqtait uuktuqtun ilaujukharnik naunaitkutingnik unaluuniit ihumaliurlutik atuqtaujukharnik aallanik maniktarvikharnik ilihairutikharnik talvuuna kitut havaakhat pittaaqtunik.

* Naunaittukhaq – Katimajiit ihumaliunnginnarialgit ikajuutikhanik havaakhanun akikitqiamik tukhikhimajamingnin

Hakugingniitigut Aktilaangitigullu Havaktakhami

- Qanuqtut havaktakhaq ikajuutauniaqqa aanniaqtailinirnun arnani arnaruhinilu?
- Hunauvat aallat pittaaqtun ikajuutikhat nunallaamun?
- Qanuqtun niriuktaujun aktilaanganun ikajuutikhani nunallaamun?
- Qanuqtut havaktakhaq havaktauniaqqa?
- Qanuqtut ihuariakhanik naunaijaqtauhunguva havaktakhaq?
- Kitkut ilauniaqqat atuliqpallianikhanut havaktakhap?

Nunallaani ikajuqvikhat

- Qanuqtun anginiqaqqa nunallaami ikajuutikhat ilaudjutaillu havaktakhami?

- Qanuq upalungaiqhimavit ilittuqhajautini havaktakhami nunallaami?
Aallani nunallaani?
- Qanuqtun havaktakhaq piliurniaqqa nunallaami angummadjutikhanik?
- Qanuriniit ihumagijaujullu uqautauniaqqat aallanut nunallaani?

Maniit Aturutikhaa

- Maniit atuqtakhami ilaqaqqa ihuaqtunik pijaaqtuniklu akiliqtakhanun?

Uuktuqtun Naunaitkutait

Maligatigut atiit pidjutaalu havagviup:

Inuk hivajagakhaq imalu havaanga havagvingmi:

Aalla Inuk hivajagakhaq havaagijaalu talvani havakvingmi:

Titiqqivia:

Qaritaujakkut titiqqivia:

Hivajautip Nampaa:

Kajumiktukkut Nampaa:

Atia Havaktakhap naittumiklu naunaijautaa (30nik taidjutinik ikitqialuuniin):

Havaktakhap Aullaqtirvia Ublua
(ublua/tatqiqhiutaa/ukiunga):

Havaktakhap Nutqarvikhaa Ublua
(ublua/tatqiqhiutaa/ukiunga):

Attauttimun Havaktakhap maniit
atuqtakhat (takulugu ilaliutihimajuq titiraq):

Attauttimun Maniliqtuutikhami Tukhiruti

Havaktakhap Naunaijautait – Illiutilugit Ilaliutihimajut titiqat pijukhaukpat

Tunilugit naunaijaqhimajut havaktakhamun ilaliutiluguluunniit havaktakhap tukhiutaa. Ilaulugu kituliqaak naunaitkutikhaq ikajuutiginiaqtavut ihivriurianganik havaktakhat uuktutikhallu talvuuna Arnanun Piniaqhimajduikhat Aittuutini Maliktakhat.

Havaktakhami naunaijautaa ilaqaqtukhaq hapkuninga:

- 1. Kangiqhipkaidjutit:** Kangiqhipkaqtillugu havaktakhaq naunajaqlugulu qunuqtun kiudjutilik arnanun arnaruhinullu aanniaqtailidjutainnun mamiharutainnullu;
- 2. Havaktakhamut Havaqatigiit:** Uqaqqatigilugit kitkut ilaujut auladjutikhaanun havaktakhap huurlu ilaujut;
- 3. Havaktakhaup Naunaitkutait:** Naunaijattiarlugu hunaungmat havaktaktaq, qanuqtullu havaktauniaqtuq, humi qanuqtullu hivituniqarniaqtuq;
- 4. Nunallaani ilaquaatauniq/Ikajuutillu:** Uqautigilugit qanuq nunallaqq ilauniaqqa, qanuq havaktakhaq ikajuutauniaqqa nunallaamun, uqautigilugin atuqtaujut nunallaami ikajuutit tunilugillu ikajuutikkut titiqqat hailihimakpata;
- 5. Tuhagakhanut:** Naunaijailutin qanuqtun tuhaqtittiniaqtutin nunallaamun havaktakhamun imaaluu uqautigilugit qanurinniit havaktakhami iniqtaukpat.

Maniit atuqtakhat (A) (Tunilugit naunaijattiaqhimajut avikturutaaani. Ilaliutilugit ilaliutihimajut titiqqat pijukhaukpat)

Naunaitkutaq	Aktilaanga
Havaktakhami Havagutaitigun Akiliqtakhat (Akiliuhiat, akiliqtaudjutit katimadjutikkulluunniit akilirutit)	
Aulapkaijiup akinga, hunanut hiniktarvingnullu akiit	
Tamajat (Naunaitkutait: tuhaqtidjutit, pinahuarutimun tamajat)	
Titraliqinirnun (pittaaqtuq talvunga 10%mun talvani tamatqiutikkut havaktakhami akiinni, havaktakhat avatquhimajun 50,000 pijariaqaqtut ihivriuqtaulutik manililidjutikkut titirainnik, akiit ihivriungnirmun ilaujaqtut titraliqinikkut akiinun)	
Maniliqinirmun 10%	
Atautimut A:	

Aallat Piviit Maniliqtuutikhani (B)

Naunaitkutaq	Naunaiqtaujuq	Ihumaliuqtaujuq huli	Aktilaanga
Atauttimun B:			

Himmiutikkut (C)

Naunaitkutaq	Aktilaanga
Atauttimut C:	
ATAUTTIMUT MANGIT (A + B + C)	
ATAUTTIMUT TUKHIQTATIT INULIRIJITKUNNIN	

UNIUDJUTIKKUT PITQUJAUHIMAJUT

**Tunijauhimajun niriuktaujun tunihinirnun kingulliqpaamik titiraqhimagumik
maniliqidjutikkut hulidjutikklu unniudjutimik havaktakmi maliklugin piqtuauhimajait
Inulirijikkut Havavianin Aittuatikkut Tuniudjutikkullu Atugakhani, aajjiliuqtauhimajuq
hailihimajuq uvani Inulirijikkut Havavianin qaritaujakkuuraani**
<http://www.gov.nu.ca/familyservices>

Unniudjutit titiraqtuttaaqun Inuktut, Inuinnaqtun, Qablunatun Uivitulluuniit.

**Tunijauhimajun akhuuqtaujun uqaqatigilugin Ilagiiktuni Ningarnirnun Havaktakhani
Havakti piqarumik qujaginnaq apiqhuitikanik ihumaaluutinikluunnit iniqtirlirumik
unniudjutikkut pitquauhimajunik.**

UUKTUUTIKKUT UQARIJAUTIIT

Uqariijaqhimagunga taapkua ilitturipkaidjutit ittuu umani uuktuutimi itquumajun ihuaqtullu
nakuunikhaanun qaujihimanimnun uppirijamnullu, piqangittungalu iniqhimaittunik
havaktakhaniq pidjutainni qujaginnaq hivuagun havaktakhaniq maniliqtuutihimajunik
Inuliqijikkut Havavianin uvani Nunavut Kavamanga.

Titiraqlugu Uuktuqtum Atia

Titiraqlugu Tautuktum Atia

Atiliuqvia Uuktuqtum

Atiliuqvia Tautuktum

Ublua (ublua-tatqiqhiutaa-ukiunga)

Ublua (ublua-tatqiqhiutaa-ukiunga)

Hivuagun tujuqtinnani uuktuqtum titiraa:

- Ilihimalutin uuktuuti tamaat iniqhimajuq**
- Ilihimalutin havaviiit titiraqtauhimakpat maniliungittukkut havaviujuq,
titiraqtaunikkut titiqqat ilaliutihimajukhat uumunga uuktuutimun.**